

e/ tudatában kell lenni annak, hogy a SZIT rendszer nem pótolja a nemzeti információs rendszer összes differenciált szolgáltatását.

A szeminárium írásos anyaga az OMKDK állományában megtalálható, illetve a Fejlesztési és Szervezési Igazgatóság Oktatási csoportjánál az érdeklődők rendelkezésére áll.

Szepesváry Tamás

.o.

A Dokumentalisták Napja a "SICOB '74" kiállítás keretében

A SICOB /Salon International de l'Informatique de la Communication et de l'Organisation du Bureau = Nemzetközi Informatikai, Kommunikációs és Irodaszervezési Kiállítás/ keretében első ízben rendezték meg Párizsban 1974. szeptember 24-én a Dokumentalisták Napját. Alábbiakban közli a lap néhány jelentősebb előadás anyagát és elsőként az

Információs és dokumentációs tevékenységek terén az elkövetkező tíz évben várható fejlődés-ről

folytatott kerekasztal-beszélgetést.

Előkészítésként kérdőíveket bocsátottak ki, ezeket az illetékes résztvevőkkel kiértékelítették, majd a válaszokat széles körben megvitatották, kiegészítve újabb hozzászólásokkal. Az elhangzottak alapján pontokba foglalták a dokumentációs információ terén 1985-ig kidolgozandó technikai feladatokat, nevezetesen:

1. Könyvtári ügyviteli munkák: szerzeményezés, folyóirat előfizetés, rendelésnyilvántartás, katalogizálás, indexelési problémák korszerűsítése műszaki-technikai eszközök segítségével. Dokumentumok terjesztése, kölcsönzés, reprodukálási igények kielégítése. Multbeli igények alapján a jövőben tervezést lehetővé tevő statisztikai adatgyűjtések.
2. Az audio-vizuális anyagok mennyiségi gyarapodása és egyre változatosabb típusai folytán a szó szoros értelmében vett "könyv"-tárak egyre inkább átalakulnak; megoldásra vár a hangszalagok, mikrokiadványok, mágnes tárcsák stb. megfelelő tárolása, indexelése, állományvédelme.
3. Bibliográfiai hivatkozások kiválasztásának vagy visszakeresésének mind teljesebb mérvű automatizálhatósága. Ehhez kapcsolódik az egy és több nyelvű tezaurusok kiépítésének sok-sok problémája, a műszaki fordítók terminológiai problémáinak megoldása stb.
4. Változó, illetve fix adatok gyűjtésével, speciális adatbankok

létesítésével kapcsolatban előtérbe kerülnek az adatkiértékelési kérdések, a táblázatos összeállítások kidolgozásának és naprakész állapotban tartásának módzatai.

5. Telekommunikáció és távkonzultáció kifejlesztése, a távközlési vonalak üzembiztosságának és titkosságának megóvása, valamint mindezek gazdaságossági aspektusai.

Hozzászólások hangzottak még el az összes könyvtárak érdekeit szolgáló, országos érvényű katalogizálás megvalósításával, a könyvtárak automatizálásával és számítógépesítésével, a könyvtárközi cserékkel és kölcsönzésekkel kapcsolatban.

Több előadó foglalkozott a

Reprográfia és az új technikák: holográfia, COM stb. jelenlegi helyzete és jövőbeni lehetőségei

témakörével.

Az ADBS /L'Association Française des Documentalistes et des Bibliothécaires Spécialisés = Francia Dokumentalisták és Szakkönyvtárosok Egyesülete/Reprográfiai Albizottsága tanulmányozta mind a tulajdonképpeni reprográfiai technika időszerű kérdéseit, mind ilyen rendszerek hatékony megvalósításának lehetőségeit és eddig elért eredményeit.

Beszámoltak a Francia Egészségügyi és Orvostudományi Intézet mikrofilm-szolgálatáról. Hangsúlyozták, hogy bár a telereprográfia, a holográfia és a videolemezek hasznosítása ma még nem terjedt el a mindennapi könyvtári gyakorlatban; már most tanulmányozni kell azok legkorszerűbb rendszereit, hiszen a számítógépek is viszonylag rövid átfutási idő után kaptak szélesebb körben szerepet. Számolni kell azzal, hogy a legkorszerűbb tömör információátviteli módszerek is belátható időn belül kiszorítják az információátvitel és hasznosítás klasszikus módszereit. A COM: a számítógépen kinyomtatott mikrofilm előbb-utóbb átveszi a terjedelmes leporellók formájában kiírt output-okat, kifejlesztésükre ösztönöz a jobb áttekinthetőség, a férőhelyhiány, valamint a papírinség. Franciaországban már mintegy 50 helyen alkalmazzák, és 1980-ra az ilyen létesítmények száma elérheti a 800 egységet.

A dokumentációnak az Európai Gazdasági Közösség államaiban fennálló helyzetét

illetően a beszámolóból kitűnt, hogy a közösség jellegéből adódó előnyöket ki kívánják terjeszteni a szellemi értékeknek és az ezekre vonatkozó információknak gyors, gazdaságos és hatékony elosztását biztosító feltételek és a mechanizmus kialakítására is. A tudományos és műszaki információcsere hálózatának megalkotására az EGK minisztereinek tanácsa már 1971-ben létrehozott egy különbizottságot, de a több nyelvűsre való tekintettel gondosan meg kell alapozni az információcsere módját és lehetőségeit. Fő probléma jelenleg a különböző országos dokumentációs információs hálózatok rendszereinek összekapcsolása. A megoldás kidolgozásához örömmel veszik a tagországokban működő intézmények közreműködését.

Végezetül ismertetések hangzottak el a Német Szövetségi Köztársaság, illetve Belgium országos információs rendszeréről és szervezeti kialakításáról.

/Documentaliste, 12.k. 1.sz. 1975. p.3-20./

Keveyné Bundy Mária

NMA-National Microfilm Association 75

Az NMA /National Microfilm Association/ 1975. április 8-11. között rendezte Anaheimban, Los Angeles elővárosában szokásos évi mikrofilm kiállítását és kongresszusát. A kiállításon, amelynek területe lényegesen nagyobb volt a tavalyinál, több mint száz kiállító cég mutatta be termékeit. Ezek közül ismertetünk néhányat, főleg olyan berendezéseket, amelyek forgalmazására rövidesen Európában is sor kerülhet.

A GAF holland cég Modell 5000 MRP jelű olvasó-nagyítógépével minden szabványméretű mikrofilmlap kiértékelhető és nagyítható. Képernyője 280x280 mm. Három különböző gyújtótávolságú objektívvel 18, 24- és 36-szoros nagyítás érhető el. Egy A/4-es méretű nagyítás elkészülésének ideje kb. 7,5 mp. A készülék ára feltűnően alacsony, egy objektívvel 950 dollár, két objektívvel 1100 dollár.

Könyvtárak és dokumentációs központok részére nagy teljesítményű mikrofilmlap nagyító automatát mutatott be a Rank Xerox cég "Modell 970" elnevezéssel. A készülékkel 105x148 mm-es mikrofilmlapok A/4-es méretű irodai papírra nagyíthatók. A rácsos beosztású filmlap tartó segítségével a 98 vagy 60 oldalas filmlapok nagyítása teljesen automatikusan történik. A nagyítás mértéke 1:24 és 1:20 lehet. A vezérlő berendezéssel a nagyítások sorrendje és példányszáma /499-ig/ szabályozható. A nagyítógép teljesítménye óránként 3300 oldal.

Sokoldaluan alkalmazható a Rank Xerox mikrofilmes lyukkártya-nagyítógép. A Modell 600 MEP elnevezésű berendezésbe egyszerre 200 db mikrofilmes lyukkártya adagolható és a készülék a 35 mm-es filmkockákról automatikusan 610x460 mm-es nagyításokat készít irodai papírra. A nagyítógép teljesítménye 600 db/óra. A papírnagyításokon kívül transzparens nagyítások és ofset nyomóformák is készíthetők A/4-es méretben.

Kisebb fogyasztók részére gazdaságosan alkalmazható a Bruning cég Modell OP-10 diazo másológépe. Teljesítménye 200 db 105x148 mm-es diazo másolat óránként. A készülék kis méretű /a megvilágító és kidolgozó rész összeépült/, a diazo másolóanyag szagtalan és viszonylag olcsó. Forgalomba hozza az Addressograph-Multigraph GmbH Frankfurt/M.